



Advies nr. 130/2019 van 3 juli 2019

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de normen voor de erkenning als transitiehuis en houdende de exploitatievoorwaarden voor een transitiehuis (CO-A-2019-130)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie, ontvangen op 20 mei 2019 en gelet op het bijkomend schrijven van diens gemachtigde op 20 juni 2019;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 3 juli 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Minister van Justitie verzocht op 20 mei 2019 het advies van de Autoriteit over een ontwerp van koninklijk besluit *tot bepaling van de normen voor de erkenning als transitiehuis en houdende de exploitatievoorwaarden voor een transitiehuis*. Op 20 juni 2019 maakte hij een aangepaste versie¹ over van dit ontwerp van koninklijk besluit (hierna "het Ontwerp").
2. Het Ontwerp heeft tot doel om nadere uitvoering te geven aan artikel 9/2, §§3&4 van de wet van 17 mei 2006 *betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten* (hierna "de wet van 17 mei 2006"). Het bepaalt de normen waaraan een inrichting moet voldoen om erkend te kunnen worden als 'transitiehuis' voor de plaatsing van veroordeelden, alsook de voorwaarden voor de uitbating van een 'transitiehuis'. Krachtens het Verslag aan de Koning bij het Ontwerp zijn 'transitiehuizen' kleinschalige projecten (12 tot 17 plaatsen) waar bepaalde gedetineerden die beantwoorden aan een reeks criteria, de mogelijkheid hebben om een deel van het einde van hun straf door te brengen en waar ze van dichtbij worden begeleid en bijgestaan om hen toe te laten zich beter in de maatschappij te re-integreren.
3. In de context van het Ontwerp zullen (minstens) de volgende gegevensverwerkingen plaatsvinden:
 - Verwerking 1: De verantwoordelijke van het transitiehuis dient voor elke veroordeelde een *"individueel dossier aangaande zijn verblijf in het transitiehuis"* samen te stellen (artikel 31, §2, Ontwerp).
 - Verwerking 2: Betreffende de gedetineerde bestaat ook een *"plaatsingsplan"*, dat in de loop van de plaatsing kan worden aangevuld en bijgestuurd door de verantwoordelijke van het transitiehuis (artikel 31, §2 & artikel 39 Ontwerp).
 - Verwerking 3: Aangaande de gedetineerde vinden gegevensuitwisselingen plaats tussen de verantwoordelijke van het transitiehuis en de directeur van de gevangenis die het detentiedossier van de veroordeelde beheert (Zie o.a. artikelen 31, §1, 32 & 40 Ontwerp). De verantwoordelijke van het transitiehuis dient bijvoorbeeld minstens één maal per maand aan de directeur te rapporteren omtrent het verloop van de plaatsing (artikel 40 Ontwerp). En de verantwoordelijke van het transitiehuis heeft op zijn beurt toegang tot *"het dossier"* van de gedetineerde (artikel 41 Ontwerp).

¹ Er was een beperkte wijziging aangebracht in artikel 42.

- Verwerking 4: De exploitant van het transitiehuis dient loyaal samen te werken met *“alle partners binnen de FOD Justitie en enige andere bevoegde overheidsinstantie”*, wat onder meer inhoudt dat hij op het eerst verzoek alle gevraagde informatie in verband met de exploitatie van het transitiehuis dient over te maken en *“verslag moet kunnen uitbrengen over de veroordeelden die in het transitiehuis verblijven.”* (artikel 37 Ontwerp).
- Verwerking 5: vertegenwoordigers van de FOD Justitie kunnen ten allen tijde een inspectie uitvoeren in het transitiehuis, gedurende dewelke zij toegang hebben *“tot alle informatie die noodzakelijk wordt geacht voor het uitvoeren van de inspectie”* (artikel 44 Ontwerp).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaandelijke opmerkingen

4. **Ten eerste** onderlijnt de Autoriteit dat het Ontwerp onder de werkingssfeer van de AVG valt en niet – zoals misschien logischerwijze zou kunnen verwacht worden – onder Titel 2 van de WVG² ³. De WVG somt immers op limitatieve wijze de diensten op die onder het toepassingsgebied van de Richtlijn Politie & Justitie⁴ vallen en noch de transitiehuizen, noch de meer ‘klassieke’ penitentiaire inrichtingen, worden hierin vermeld, waardoor hun verwerkingen **onder de AVG ressorteren**⁵.
5. **Ten tweede** stelt de Autoriteit vast dat het Ontwerp tot gevolg zal hebben dat er persoonsgegevens van gedetineerden zullen verwerkt worden. Wat de bescherming van gegevens van deze categorie van betrokkenen betreft, maakt de Autoriteit van de gelegenheid gebruik om in herinnering te brengen waar zij en haar rechtsvoorganger, de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke levenssfeer (hierna “de Commissie”) reeds eerder voor pleitten, met name om in een omvattend en duidelijk wetgevend kader te voorzien voor alle verwerkingen van deze gegevens⁶. Zij stelt dan ook met genoegen vast dat de Kamer van

² Zie randnummer 7 van advies nr. 95/2018.

³ De Autoriteit deelt op dit punt dus niet het standpunt van de Raad van State (zie punt 5 van het advies nr. 65955/1 van de Raad van State).

⁴ Richtlijn 2016/680/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad.*

⁵ Cf. artikel 2.2. punt d), AVG, en de artikelen 25, 26, 7°, & 27 van de WVG.

⁶ Zie adviezen nrs. 10/2017, 50/2017 & 95/2018.

Volksvertegenwoordigers op 25 april 2019 een wetsvoorstel goedkeurde waarin gepoogd wordt om aan deze vraag tegemoet te komen⁷.

De Autoriteit stelt zich echter de vraag waarom er in het Ontwerp geen verwijzingen zijn opgenomen naar voornoemd wetsvoorstel, aangezien laatstgenoemd instrument het basiskader vormt voor de verwerking van persoonsgegevens van gedetineerden. In de artikelen 19 en 20 van voornoemd wetsvoorstel is bijvoorbeeld een gedetailleerd systeem van lees –en schrijfrechten uitgewerkt met betrekking tot het *“Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier”* en in het Ontwerp wordt hier geen enkele link mee gelegd, en dit terwijl er in artikel 42 van het Ontwerp wel sprake is van een toegang in hoofde van de verantwoordelijke van het transitiehuis tot *“het dossier”* van de gedetineerde. **De Autoriteit verzoekt dan ook om het Ontwerp zoveel mogelijk af te stemmen op voornoemd wetsvoorstel.**

6. **Ten derde** merkt de Autoriteit op dat het Ontwerp – volgens haar aanhef – haar wettelijke grondslag vindt in de derde en vierde paragraaf van artikel 9/2 van de wet van 17 mei 2006, terwijl deze bepalingen niet over de verwerking van persoonsgegevens handelen⁸ en dus ook **niet in een specifieke delegatie aan de uitvoerende macht voorzien om meer specifieke aspecten van deze verwerking te regelen**. Zoals in randnummer 3 wordt uitgelegd, bevat het Ontwerp nochtans meerdere artikels die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens en de vraag rijst dan ook of deze bepalingen wel op een voldoende expliciete rechtsbasis gesteund zijn. Een delegatie aan de Koning is immers enkel mogelijk *“(…) voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd”*⁹.

Mogelijks zijn de artikelen 19, §3 & 20, §3, van het in randnummer 4 aangehaalde wetsvoorstel overigens beter geschikt als rechtsbasis voor sommige bepalingen in het Ontwerp.

De Autoriteit nodigt de aanvrager in elk geval uit om dit vraagstuk betreffende het wettigheidsbeginsel te onderzoeken.

⁷ Zie Hoofdstuk 2 van Titel 2 van het wetsvoorstel *houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie en modernisering van het statuut van rechter in ondernemingszaken* (DOC 54 2194/011 & DOC 3549/010).

⁸ De rechtsbasis voor bepaalde verwerkingen staat in de tweede paragraaf van artikel 9/2 van de wet van 17 mei 2006: *“§2. De verantwoordelijke van het transitiehuis heeft toegang tot de gegevens uit het dossier van de veroordeelde die van aard zijn om de opdrachten die verbonden zijn aan de plaatsing te kunnen uitvoeren.”* Deze bepaling voorziet echter niet in een delegatie aan de Koning.

⁹ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 4482015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.; Advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april 2018, punt 2.2.

2. Doeleinde

7. Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Het doeleinde van een verwerking van persoonsgegevens mag niet worden verward met een algemeen doel waarvoor een regelgevende maatregel genomen wordt. Bij het lezen van het Ontwerp zou met name moeten kunnen worden uitgemaakt welke soorten van verwerkingen op de geraadpleegde gegevens zullen worden verricht.
8. De Autoriteit kan uit de context afleiden dat de gegevensverwerkingen in het Ontwerp een duidelijk en legitiem doel beogen: de professionele opvolging en begeleiding van gedetineerden die in een transitiehuis verblijven. **Ze verzoekt evenwel om dit doeleinde ook expliciet in het Ontwerp te vermelden.**
9. Verder constateert de Autoriteit dat de eerste drie verwerkingen die in randnummer 3 worden opgesomd onmiddellijk kunnen gekaderd worden binnen dit doeleinde. En ook de vijfde verwerking die in randnummer 3 wordt uiteengezet – met name de uitbouw van een systeem van toezicht op de voorwaarden die aan de transitiehuizen worden opgelegd – sluit hierbij aan. De subfinaliteit van de vierde verwerking is echter onduidelijk: waarom en aan wie dient een exploitant van het transitiehuis immers verslag uit te brengen over de veroordeelden die in het transitiehuis verblijven? **De Autoriteit verzoekt dan ook om ofwel deze zinsnede uit artikel 37 Ontwerp te schrappen, ofwel om deze volledig te herwerken.** Zoals deze bepaling momenteel geformuleerd is kan ze immers als een onaanvaardbare blanco-cheque gelezen worden om om het even welke doorgifte van persoonsgegevens vanuit de transitiehuizen te rechtvaardigen.

3. Rechtsgrondslag

10. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Bovendien is de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens (zoals bijvoorbeeld de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid of de religieuze overtuiging van de gedetineerden), volgens artikel 9.1 AVG, principieel verboden tenzij de verwerking kan gestoeld worden op één van de rechtvaardigingsgronden van artikel 9.2. AVG en is de verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten aan strikte voorwaarden onderworpen (artikel 10 AVG).
11. Gelet op de context – met name de opvolging en begeleiding van gedetineerden – gaat de Autoriteit er van uit dat elk van deze categorieën van persoonsgegevens potentieel verwerkt

kan worden in elk van de in randnummer 3 geschetste verwerkingsoperaties en daarom gaat zij hierna in detail na in hoeverre voor elke categorie een rechtsbasis kan gevonden worden.

a) Verwerking van persoonsgegevens die niet behoren tot de bijzondere categorieën bedoeld in de artikelen 9 & 10 AVG.

12. Voor de verwerking van persoonsgegevens die niet behoren tot de bijzondere categorieën van artikelen 9 & 10 AVG, kan het Ontwerp (ten dele) steunen op artikel 6.1.e) AVG als rechtsgrond: de vervulling van een taak van algemeen belang. De Autoriteit wijst er evenwel op dat elke bepaling ter omkadering van verwerkingen van persoonsgegevens moet beantwoorden aan de gebruikelijke kwaliteitscriteria die gelden voor normen ter omkadering van verwerkingen van persoonsgegevens opdat, bij het lezen ervan, de betrokkenen van wie de gegevens worden verwerkt, zich een duidelijk beeld zouden kunnen vormen over de verwerkingen die met hun persoonsgegevens zullen worden uitgevoerd¹⁰. Welnu, indien artikel 6.3 van de AVG wordt samengelezen met de artikelen 22 van de Grondwet en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, betekent dit dat de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens nauwkeurig dienen te worden beschreven; namelijk, hun precieze doeleinde(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit doeleinde, de bewaartermijn van de gegevens¹¹, de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie hun gegevens worden meegedeeld¹², de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld alsook alle maatregelen om een rechtmatige en loyale verwerking van persoonsgegevens te waarborgen. Gelet op het feit dat onderhavige gegevensverwerkingen een belangrijke inmenging in het privé-leven van de betrokkenen impliceren, volstaat het bovendien niet dat al deze elementen bij uitvoeringsbesluit zouden vastgelegd worden. De Autoriteit is met name van oordeel dat minstens het doeleinde, de verwerkingsverantwoordelijke(n) en de categorieën van betrokkenen door de wet zouden moeten bepaald worden. De categorieën van verwerkte gegevens en de bewaartermijn kunnen wel nader gepreciseerd worden in een uitvoeringsbesluit, op voorwaarde dat de wetgever hiervoor in een nauwkeurige delegatie aan de uitvoerende macht heeft voorzien.

¹⁰ In die zin, lees Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punten B.9 en v. en punt punt B.13.3 in het bijzonder.

¹¹ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B. 23.

¹² Lees bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 en v.

13. **De Autoriteit stelt vast dat deze elementen slechts ten dele door het Ontwerp voorzien worden.** Zij verduidelijkt overigens dat het ook niet noodzakelijk is om deze allen in de tekst van het Ontwerp zelf op te nemen, aangezien dit ook via andere regelgevende instrumenten kan gebeuren¹³ en bovendien is het voor bepaalde elementen (zie randnummer 12, in fine) ook noodzakelijk dat ze in de wet (en dus niet louter in een uitvoeringsbesluit) verankerd zijn. Bij de beoordeling of een geplande gegevensuitwisseling beantwoordt aan de AVG, artikel 22 GW en artikel 8 EVRM, **dient namelijk het volledige regelgevend kader dat betrekking heeft op de betrokken verwerking, geëvalueerd te worden.** Misschien liggen sommige van de elementen bijvoorbeeld reeds vervat in het hoger aangehaalde wetsvoorstel en is het aldus niet nodig om ze in het Ontwerp te herhalen en volstaat het om in het Ontwerp een verwijzing naar het wetsvoorstel op te nemen (zie hoger randnummer 5). **Het komt aan de stellers van het Ontwerp toe om deze oefening te maken en dit voor elk van de verwerkingen die in randnummer 3 worden opgesomd.**

b) Verwerking van gegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten

14. De Autoriteit stelt vast dat er evident ook gegevens zullen worden verwerkt betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten, wat verwerkingen betreft die krachtens artikel 10 AVG enkel toegestaan zijn indien zij onder toezicht van een overheid verricht worden of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijk of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Hoewel het logisch lijkt dat de verantwoordelijke/exploitant van een transitiehuis in de meeste gevallen een overheidsinstelling betreft, lijkt de wet van 17 mei 2006 in haar artikel 9, §1, niet uit te sluiten dat ook privé-organisaties deze rol vervullen. In de mate dat deze rol effectief door privé-actoren kan opgenomen worden, **is het – gelet op artikel 10 AVG – aldus noodzakelijk dat de verwerking van dit type van gegevens ook expliciet wordt toegestaan in de regelgeving (in het Ontwerp of in een andere regelgevende tekst) en dat deze regelgeving in passende maatregelen voorziet.**
15. Artikel 10 AVG dient daarenboven eveneens samen gelezen te worden met de artikelen 6 AVG¹⁴, 22 GW en 8 EVRM, wat impliceert dat – ook al vindt de verwerking van dit type van

¹³ Zie ook randnummer 11 van advies nr. 76/2019.

¹⁴ Zie overweging 51 AVG: “(...) Naast de specifieke voorschriften voor die verwerking [van gevoelige gegevens] dienen de algemene beginselen en andere regels van deze verordening te worden toegepast, met name wat betreft de voorwaarden voor rechtmatige verwerking. (...)”

Zie ook p. 15 van het advies 06/2014 van de Groep *on the notion of legitimate interests of the data controller under Article 7 of Directive 95/46/EC*: “(...) In conclusion, the Working Party considers that an analysis has to be made on a case-by-case basis whether Article 8 in itself provides for stricter and sufficient conditions, or whether a cumulative application of both Article 8 and 7 is required to ensure full protection of data subjects. In no case shall the result of the examination lead to a lower protection for special categories of data.

gegevens plaats onder toezicht van een overheid – de essentiële elementen van de verwerking van dit type van gegevens eveneens in de regelgeving dienen vastgelegd te worden, wat *in casu* alvast niet volledig is gebeurd (cf. supra randnummers 12 e.v.).

c) Verwerking van persoonsgegevens bedoeld in artikel 9.1. AVG

16. De Autoriteit acht het ook evident dat in onderhavige context bepaalde bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden in de zin van artikel 9.1. AVG (zoals bijvoorbeeld de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezondheid of de religieuze overtuiging van de gedetineerden).

17. **In het Ontwerp wordt echter geen aandacht besteed aan de gegevens bedoeld in artikel 9.1. AVG**, waardoor bijvoorbeeld ook niet de rechtsgrond in artikel 9.2 AVG wordt aangeduid waarop de verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens zou kunnen steunen.

Als de aanvrager sommige verwerkingen bijvoorbeeld zou willen stelen op artikel 9.2.g) AVG, moet hij het zwaarwegend algemeen belang aantonen dat de verwerking van deze gegevens noodzaakt¹⁵. Bovendien moet de regelgeving specifieke maatregelen treffen om te waken over de bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkenen. Bij gebrek aan een rechtvaardiging voor de verwerking van deze bijzondere categorie van persoonsgegevens en de noodzakelijke waarborgen, biedt het Ontwerp een onvoldoende rechtsgrondslag om deze bijzondere persoonsgegevens te verwerken.

18. Tot slot geldt ook hier de redenering die in randnummer 12 werd uiteengezet: artikel 9 AVG, dient tegelijk met de artikelen 6 AVG, 22 GW en 8 EVRM te worden toegepast, waardoor alle essentiële elementen van deze gegevensverwerkingen hoe dan ook in de regelgeving dienen verankerd te worden, wat slechts gedeeltelijk en bij wijlen slechts impliciet voorzien is in het Ontwerp.

4.Principe van de minimale gegevensverwerking

19. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”).

This also means that a controller processing special categories of data may never invoke solely a legal ground under Article 7 to legitimise a data processing activity. Where applicable, Article 7 will not prevail but always apply in a cumulative way with Article 8 to ensure that all relevant safeguards and measures are complied with. This will be all the more relevant in case Member States decide to add additional exemptions to those of Article 8, as foreseen in Article 8(4). (...)

¹⁵ De aanvrager moet dus aantonen waarom hij welbepaalde gevoelige gegevens dient te verwerken ten einde de gedetineerden op een professionele manier te kunnen begeleiden.

20. Het Ontwerp bevat in haar artikelen 31, §2, en 40, §1, indicaties over de gegevens die het voorwerp zullen uitmaken van sommige van de in randnummer 3 geschetste verwerkingen. Het betreft echter vaak niet-limitatieve opsommingen van gegevenscategorieën. En bovendien wordt er voor andere verwerkingen geen enkele indicatie gegeven betreffende de gegevens die zullen verwerkt worden (zie in het bijzonder verwerking 4 – randnummer 3) Dit strookt zoals hoger aangegeven niet met de AVG en de artikelen 22 GW & 8 EVRM (cf. supra randnummers 12 e.v.) en het maakt het ook onmogelijk om de proportionaliteitstoets in de zin van artikel 5.1.c) AVG uit te voeren.
21. Enkel artikel 42 van het Ontwerp bevat voor één specifieke verwerkingsactiviteit – met name de toegang tot *“het dossier”* van de gedetineerde in hoofde van de verantwoordelijke van het transitiehuis (zie randnummer 3 – verwerking 3, in fine) – een limitatieve opsomming van de gegevens die kunnen verwerkt worden. Voor de notie *“opsluitingsfiche”* is het echter niet duidelijk wat er mee bedoeld wordt en in de mate dat deze term niet in andere regelgeving gedefinieerd zou worden, verzoekt de Autoriteit om hiervoor in het Ontwerp in een definitie te voorzien.

5. Bewaartermijn

22. Volgens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
23. De Autoriteit stelt vast dat het Ontwerp niet voorziet in enige bewaartermijn van de te verwerken persoonsgegevens. In het licht van artikel 6.3 AVG (cf. supra randnummer 12), moeten (maximale) bewaartermijnen van de met het oog op de onderscheiden doeleinden en gegevenscategorieën te verwerken persoonsgegevens worden voorzien, of toch minstens criteria worden opgenomen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen.

6. Verantwoordelijkheid

24. Het Ontwerp bepaalt de verwerkingsverantwoordelijke(n) niet en de Autoriteit verzoekt om deze leemte op te vullen. De bepaling door de regelgeving van de verwerkingsverantwoordelijke(n) draagt immers bij tot de voorzienbaarheid van de wet en de doeltreffendheid van de rechten van de betrokkenen vastgelegd door de AVG.

7. Rechten van de betrokkenen

25. Het Ontwerp maakt geen melding van de rechten van de betrokkenen die in de AVG vervat liggen. De Autoriteit wijst er op dat zonder expliciete afwijking in het Ontwerp deze rechten allen integraal van toepassing zijn. Mocht de aanvrager alsnog overwegen om krachtens artikel 23 AVG in specifieke afwijkingen te voorzien, dan verzoekt de Autoriteit om hierbij rekening te houden met de aandachtspunten die de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer gemaakt heeft in de randnummers 36 e.v. van haar advies nr. 34/2018¹⁶.

8. Beveiligingsmaatregelen

26. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
27. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
28. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de Autoriteit op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. Gelet op de gevoelige aard van

¹⁶Advies nr. 34/2018

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_34_2018.pdf)

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

de gegevens die in het kader van het Ontwerp verwerkt kunnen worden, onderstreept de Autoriteit het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹.

29. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 & 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De WVG²⁰ geeft aan welke bijkomende veiligheidsmaatregelen zullen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de Autoriteit;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen

30. Het Ontwerp vermeldt niets over de beveiliging van persoonsgegevens. Hoewel deze verplichting natuurlijk vooral voortvloeit uit de hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, beveelt de Autoriteit aan om deze toch in zekere mate regelgevend te omkaderen²¹.

OM DEZE REDENEN

oordeelt de Autoriteit dat de volgende aanpassingen aan het Ontwerp zich opdringen:

- afstemmen op het wetsvoorstel (randnummer 5);
- de conformiteit met het wettigheidsbeginsel analyseren (randnummer 6);
- het doeleinde expliciet bepalen (randnummer 8);
- de essentiële elementen van de verwerkingen vastleggen (randnummer 12);
- een rechtsgrond vaststellen voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens (randnummer 14 t.e.m. 18);
- de categorieën van de verwerkte persoonsgegevens vastleggen, met bijzondere aandacht voor de bijzondere categorieën van persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens (randnummer 20-21);
- een bewaartermijn bepalen (randnummer 23);

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

²⁰ Zie artikelen 9 & 10, §2.

²¹ Ter illustratie kan verwezen worden naar de tekst van artikel 56 van de WVG (betreffende de verplichting om logbestanden bij te houden), die zoals hoger gezegd niet van toepassing is in onderhavige context (zie randnummer 4), maar die een beveiligingsmaatregel zou kunnen betreffen die in het Ontwerp kan worden verankerd.

- de verwerkingsverantwoordelijke(n) aanduiden (randnummer 24);
- precisering van waarborgen teneinde een passend beveiligingsniveau te verzekeren (randnummer 30).

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum